

ČIULBA ULBA

LIEPOS 14-17 D.,
SUBARTONYS

PĒDOS SAVON ŽEMĒN, O AKYS PLACIAI SVIETU REĢI

DZŪKU KULTŪROS
PESCIVALIS

PARKAVIMO AIKŠTUKĖ

VARTELIAI

PALAPINIŲ KAIMUKAS

TERPU LANGU

ŠUL'NĖLIS

VAIKŲ KIEMUKAS

ŽINIŲ SALUKĖ

AMATŲ KIEMAS

VALGYZDINIMAS

SCENA

LIETUVOS TOTORIŲ LIAUDŽIES BUIČIES MUZIEJUS

V.KRĖVĖS-MICKEVIČIAUS MEMORIALINIS MUZIEJUS

PALAPINIŲ KAIMUKAS II

SUBARTONIŲ BENDRUOMENĖS NAMAI

V.KRĖVĖS-MICKEVIČIAUS KAPELIS

PAKELINO AŽERO MAUDŽYKLĖ

Labų dieneitj!

Dziaugiamės Tavi cia regėdami, gi mes tep Tavj laukėm!

PĖDOS SAVON ŽEMĖN, O AKYS PLACIAI SVIETŲ REGI.

Tokia mūs tracio pescivaluko mjslia, katrų kvieciam apmisljč kožnų iš jūs. Mumiem šiciej žodziai yra apė mūs bendruomenės žmogų - tokj, katram interesna visa pažjč, katris cekavas, katris atdaro šyrdzj visam placiam jį supanciam svietu, ale neužmiršta savo krašto, savo žemetės ir neša išdzidziai tų savo kilmj, gerbia ir myli tos vietos paprocius, kultūrų, žmonis ir gamtų.

Tai dėl' ko šjmet Subártonys? Cia gi prasdėj kelucis tokio mažo piemenuko, katris vėliau patapo dzidziu rašytoju, dramaturgu, propesorium ir navet policikos veikėju. Cia toj vieta, katrų labai mytėj ir iš katros inkvėpimo sėmės Vincas Krėvė-Mickevičius (1882-1954)! Subártonių Vinculiu šjmet būt suvejį 140 metų. Nu tai ir švenciam šitų sukakcj, dalj programos renginių skyrdami šitam dzidziam žmogu ir jo kūrybai pažjč. O, kad žinotai, kiek pacys viso interesno dažinojom apė Krėvį šitam „Čiulba ulba“ besruošdami!

Mislinam, kų šitan pescivalin kap raikianc prismaudzysi dzūkų kultūron, sucikis bendramislių, katriem Dzūkijos kultūros praeicis, o tebgj ir ateicis, rūpi!

Gal' jau kur girdėjai, ale tracias mūs pescivalis ne cik apė dzūkus! Ir cia ne iš kokio mandrumo. Tep jau mum ciej Subártonys ir pats Vincas Krėvė atsivėrė. Cia nor biskutukų pažjsi ir Merkinės krašto žydu beigi totorių kultūras! O dar apšnekėsim navet ir budzizmų. Ot, kap placiai šjmet ragėsim!

Aisim in žygjus ir akskūrsijas, giedosim ir šoksim, mokysimės savo ranketėm pasdaryc visokius daiktus, katruos nuog seno darė šitose vietose gyvenj žmonys, klausysim įdomiausių paskaitų ir diskusijų, akelas dziugysim ir dūšelas parodose turcysim, o auselas kap meduliu dzūkiškų poeziju ir prozu patepsim. Ir dargi šjmet pyrmuroz mūs pescivalin atkeliauna teatrai, katriej mum va cia, po šitu dangum, net penkis vaidzinimus parodzis!

Kožnų dieneitj dūgs ir vaikų kiemukas, kur maliukam pescivalio dalyviam, mislinam, cikrai nepritrumps smagių dzūkiškų užsiėmimų.

Linkim Tau smagaus ir prasmyngo čėso, dzūkiškų atradzimų, malonių suspažinimų ir pažinimų! Cia gi geriausias prabagotėjimas, ar ne tep? Šitokadzis!

O dar šiton knygetėn sudėjom biskutukų seno čėso dainų iš Subártonių kaimo, ba vargu, ar kokios kitos cia geriau skambėt! Išmaniais teleponais gažit nuskaicyc kodukus, išgirsc ano amžiaus daininykes ir tep pasmokyc šitų grožybių.

Dėkavojam visiem pescivalio draugam, rėmėjam ir partneriam, kožnam žmogu, prisdėjusiam kurianc ir ruošianc šitų dzūkų kultūros atgaivų, kožnam pescivalio programos dalyviui!

Dėkavojam ir Tau, kų cia atvažiavai! Liuckai pasbūkim!

Kūrybinė „Čiulba ulba“ kamanda

ČETVERGAS LIEPOS 14 D.

PARODA:

18.00–20.00 Alytaus kraštocyros muziejaus paroda „Dzūkų divonai“ (Žinių salukėn).

VAIKŲ KIEMUKO PROGRAMA:

18.00 Senoviški judrūs ir jėgos žaidžimai. Veda „Čiulba ulba“ savanoriai.
19.00 Pašnekesiai apė mūs bobulas ir V. Krėvės-Mickevičiaus „Antanuko ryto“ skaicymai. Veda „Čiulba ulba“ savanoriai.

PAGRINDINĖ PROGRAMA:

14.00 Atkeliami pescivalio vartai: čėsas atvykc, insikūrc palapinių kaimukan.

NUOG PESCIVALIO VARTŲ:

16.00 Akskūrsija in V. Krėvės-Mickevičiaus memorialinį muziejų „Atdarykim V. Krėvės gimtų namų durelas“. Veda muziejinykė Laimutė Raugevičienė.

LIETUVOS TOTORIŲ LIAUDZIES BUICIES MUZIEJUN:

17.00 Akskūrsija po Lietuvos totorių liaudžies buicies muziejų ir totorių kulinarinio paveldo pakaštavojimas „Kap totoriai Dzūkijon gyvenno?“. Veda muziejaus inkūrėja Liusia Gaidukevičienė.

ŽINIŲ SALUKĖN:

18.00 Parodos „Dzūkų divonai“ atdarymas ir katalogo pristacymas. Pristato Rasa Stanevičiūtė (Alytaus kraštocyros muziejus).
18.30 Paskaita „Subartonių dvarvietė. Dzidzyngos praeicies pėdsakai“. Skaito Žygimantas Buržinskas (Merkinės krašto muziejus).
19.15 Paskaita „Magišškasis Antaninos Čaplikienės pasakų pasaulis“. Skaito Jūratė Šlekonytė (Lietuvių literatūros ir tautosakos inscitas). Paskaitų skiriam slaunos Subartonių kaimo pasakorkos 100-om gimimo mecinėm.

PIEVUKĒN PRIEG SCENOS:

20.00 Praktiniai mokymai „Kap šokc val'sukų?“. Mokina Augustas Černiauskas ir Inga Četyrkaitė (mokykla „Šok, mėgaukis ir dalinkis“).

APLINK VUGNEĒĻ PO DANGUM:

21.30 Pasdainavimai prieg laužuko. Dainas veda Matuizų kultūros centro pol'kl'oro ansamblis „Verbena“ (vad. D. Kielienė), Vilkpėdės bendruomenės socialinių paslaugų centro p. a. „Versmė“ (vad. D. ir D. Mockevičiai), Marcinkonių KC p. a. (vad. R. Avižinienė).

PRIEG SCENOS:

22.30 Vakaruška. Grajina Pranas Zajankauskas (Pivašiūnai), „Ratilai“, Marius Mockevičius ir Martynas Vingrys.

PĒTNYČIA LIEPOS 15 D.

PARODOS:

10.00–20.00 Alytaus kraštocyros muziejaus paroda „Dzūkų divonai“ (Žinių salukėn).
14.30–18.00 Patograpų Artūro Morozovo ir Tado Kazakevičiaus paroda „Sekma diena“ (Subartonių bendruomenės namuos).

VAIKŲ KIEMUKO PROGRAMA:

11.00 Senovės darbai: duonetės kelionė ligi mūs stalo. Veda Rita Balkutė (tradicijų centras „Būties ratu“).
13.30 Mįslių protmūšis. Veda „Čiulba ulba“ savanoriai.
15.00 Švilpynių gamybos dyrbtuvės „Švirkšliai pas skerdzių Lapinų“. Veda Algirdas Juškevičius.
16.00 Dzūkiškų vaistažolių pažinimas, jų rinkimas, arbatėtės virimas. Veda Laima Saviščevienė.
17.00 Atvirutių su gėlalių atspaudais dyrbtuvės. Veda „Čiulba ulba“ savanoriai.
18.00 Kūrybinės pasakų dyrbtuvės „Seka Vytas pasakų“. Veda Vytautas V. Landsbergis.
19.00 Pasakas seka Merkinės kultūros centro pol'kl'oro ansamblio „Kukalis“ pasakorkos.

PAGRINDINĖ PROGRAMA:

NUOG PESCIVALIO VARTŲ:

08.00–12.00 Žygis po Subartonių apylinkių šventvietes. Veda ir porina Vykintas Vaitkevičius („Vykinto keliai“).

AMATŲ KIEMAN:

10.00–13.00 **Rinkis mokytojų ir pamiklyk rankelas!**

✚ Juodosios keramikos dyrbtuvės. Veda Petras Pretkelis.

✚ Cvekų kalimas. Mokina Matas Bodrijė ir Tomas Pacaitis.

✚ Linų verpimas. Mokina Rita Valiukevičienė.

✚ Kaišycinių juostų audzimas. Mokina Danutė K. Bozienė.

✚ Popierinių užuolaidėlių langam dyrbtuvės. Veda Diana Lukošūnaitė.

✚ Pynimas iš karnų. Mokina Romas Norkūnas.

✚ Stalciesių siuvinėjimo dyrbtuvės. Veda Lina Kabelkaitė.

In šitus mokymus registruokis Vartuose!

✚ Pincinių iš vytelių pynimo dyrbtuvės (I/III). Veda Virginija ir Dainius Sebestinai.

✚ Audzimo dyrbtuvės (I/III) „Nog špūlios an asnavos“. Mokina Mindaugas Rasimavičius.

✚ Dažymo augalais dyrbtuvės „Dzūkijos dažiniai augalai“. Mokina Raminta Beržanskytė.

ŽINIŲ SALUKĖN:

12.00 Paskaita „Gėlių darželiai Dzūkijos nacionalinio parko“. Skaito Virginija Pugačiauskienė ir Lina Žukauskienė (Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valsčybinio gamcinio rezervato direkcija).

12.45 Paskaita „Subartonių apylinkės šventvietės“. Skaito Vykintas Vaitkevičius („Vykinto keliai“).

13.30 Projekto „Parėdžymai“, skirto dzūkų divonų audzimo tradicijai, pristacymas. Porina projekto kūrėjai Eglė Kašėtienė, Mindaugas Rasimavičius, Raminta Beržanskytė.

NUOG PESCIVALIO VARTŲ:

13.30 Akskūrsija in V. Krėvės-Mickevičiaus memorialinį muziejų „Atdarykim V. Krėvės gimtų namų durelas“. Veda muziejinykė Laimutė Raugevičienė.

SUBARTONIŲ BENDRUOMENĖS NAMUOS:

14.30 14.30 Patagrapijų parodos „Sekma diena“ atdarymas. Pristato parodos autoriai Artūras Morozovas ir Tadas Kazakevičius.

ŽINIŲ SALUKĖN:

15.30 Paskaita „Šilinių dzūkų grybavimo tradicija“. Skaito Dalia Blažulionytė (Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valsčybinio gamtinio rezervato direkcija).

16.15 Paskaita „Kulinarinis grybų paveldas. Dvaro vyrtuvė“. Skaito Rimvydas Laužikas (Vylniaus universitetas).

TERPU LANGŲ (O JEI LIS LIETULIS, TAI ŽINIŲ SALUKĖN):

17.00 Dzūkų dainavimo mokymai (I) „Kap gieda dzūkai?“. Veda Vera Venckūnaitė-Čepulienė (asociacija „Etnoerdvės“).

ŽINIŲ SALUKĖN:

18.30 Paskaita „Žydiškoji Krėvės laikų Merkinė“. Skaito Mindaugas Černiauskas (Merkinės krašto muziejus).

19.15 Paskaita „Kų žinom apė liaudies medicinų Dzūkijon?“. Skaito Rita Balkutė (tradicijų centras „Būties ratu“).

20.00 Pyl'mas „Lietuvių tikėjimai ir žinios apie sveikatą“. Pristato scenarijaus aut. Rita Balkutė.

PIEVUKĖN PRIEG SCENOS:

20.00 Praktiniai mokymai „Kap šokc pol'kutj?“. Mokina Augustas Černiauskas ir Inga Četyrkaitė (mokykla „Šok, mėgaukis ir dalinkis“).

APLINK VUGNEĖL PO DANGUM:

21.30 Pasdainavimai prieg laužuko. Dainas veda Merkinės jaunimo etnokultūros klubas „Kukumbalis“ (vad. R. ir V. Černiauskai), Vylniaus universiteto pol'kl'oro ansamblis „Ratilio“ (vad. M. Ričkutė ir K. Aponavičiūtė).

PIEVUKĖN PRIEG SCENOS:

22.30 Vakaruška. Grajina Pranas Ulbinas ir Petras Akstinas (Varėna), žydiškos klezmerių muzikos grupė „Rakija Klezmer Orkestar“, VU pol'kl'oro ansamblio „Ratilio“ muzikantai.

00.30 Žvaigždukių dabojimas su Dainium Kučinsku.

SUBATA

LIEPOS 16 D.

PARODOS:

- 10.00–20.00 Alytaus kraštocyros muziejaus paroda „Dzūkų divonai“ (Žinių salukėn).
10.00–17.00 Patograpų Artūro Morozovo ir Tado Kazakevičiaus paroda „Sekma dziena“ (Subartonių bendruomenės namuos).

VAIKŲ KIEMUKO PROGRAMA:

- 11.00 Vaidzinimas vaikam „Molinukų sakmės“ (scenon). Vaidzina Alytaus vaikų teatro studzija „Drevinukas“ (vad. ir rež. Ieva Ivanauskienė ir Jonas Gaižauskas). Knygetj „Molinukų sakmės“ pristato Modesta Tarasauskienė (Lietuvos tautodailinykų sąjungos Dzūkijos skyrius).
12.00 Dzūkiški rateliai, dainuojamieji žaidzimai. Veda Vylniaus m. pol'k'oro ansamblis „Varangė“ (vad. Varsa Liutkutė-Zakarienė).
13.30 Pažincinis gamtos žygis „Kas gyvena šalia mūs?“. Veda Mindaugas Lapelė.
14.30 Karpinių iš popieriaus dyrbtuvės „Kų aketės pamacis, tų ranketės padaris“. Veda Diana Lukošūnaitė.
16.00 Aitvariukų dyrbtuvės. Veda Pajauta Kudlinskienė ir Jurga Jomantė Samuolė.

PAGRINDZINĖ PROGRAMA:

NUOG PESCIVALIO VARTŲ:

- 06.30–09.00 Žygis paukštukų žiūrėc „Kų anksci rytų mum čiūlba Subartonių krašto paukštukai?“. Veda Antanas Petraška („Ornitostogos“).

ŽINIŲ SALUKĖN:

- 09.00 Paskaita „Drevinė bitinykystė Varėnos kraštan“. Skaito Romas Norkūnas, Lina Žukauskienė ir Virginija Pugačiauskienė (Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valsčybinio gamcinio rezervato direkcija).
09.45 Paskaita „Ko žmogus gatėt pasmokyc iš bitių gyvenimo?“. Skaito Algirdas Amšiejus.

AMATŲ KIEMAN:

10.00–13.00

Rinkis mokytojų ir pamiklyk rankelas!

- ✦ Juodosios keramikos dyrbtuvės. Veda Petras Pretkelis.
- ✦ Ragelių iš beržo tošies dyrbtuvės. Veda Algirdas Juškevičius.
- ✦ Ugnies skyltuvų kalimas. Mokina Matas Bodrijė, Tomas Pacaitis.
- ✦ Linų verpimas. Mokina Rita Valiukevičienė.
- ✦ Kaišycinių juostų audzimas. Mokina Danutė K. Bozienė.
- ✦ Rinkcinių juostų audzimas. Mokina Martyna Krikštolaitytė.
- ✦ Širšuočių (šiaudzinių sodų) rišimas. Mokina Lina Žaliauskienė.
- ✦ Stalciesių siuvinėjimo dyrbtuvės. Veda Lina Kabelkaitė.
- ✦ Drevinės bitinystės pristacymas (geinio pynimas, dravės kalimas, vaško paruošimas, žvakių gamyba mirkymo būdu). Veda Romas Norkūnas, Lina Žukauskienė ir Virginija Pugačiauskienė (Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valsčybinio gamtinio rezervato direkcija).

In šitus mokymus registruokis Vartuose!

- ✦ Pincinių iš vytelių pynimo dyrbtuvės (II/III). Veda Virginija ir Dainius Sebestinai.
- ✦ Audzimo dyrbtuvės (II/III) „Stovų parėdymas“. Mokina Mindaugas Rasimavičius.
- ✦ Dažymo augalais dyrbtuvės „Senoviški vynos ir lino dažymo receptai“. Mokina Raminta Beržanskytė.

NUOG PESCVALIO VARTŲ:

11.00

Akskūrsija in V. Krėvės-Mickevičiaus memorialinį muziejų „Atdarykim V. Krėvės gimtų namų durelas“. Veda muziejinykė Laimutė Raugevičienė.

TERPU LANGŲ (O JEI LIS LIETULIS, TAI ŽINIŲ SALUKĖN):

12.00

Dzūkų dainavimo mokymai (II) „Kap gieda dzūkai?“. Veda Vera Venckūnaitė-Čepulienė (asociacija „Etnoerdvės“).

SCENON:

13.30

Vaidzinimas „Kas apsakys tas dzūkų linksmybes?“ (rež. V. Mockevičiūtė ir N. Varnelytė). Vaidzina teatras „Labas“.

TERPU LANGŲ (O JEI LIS LIETULIS, TAI ŽINIŲ SALUKĖN):

14.30

Dzūkų poezijos ir prozos skaicymai. Dalyvauna Juozas Žitkauskas, Birutė Jonuškaitė, poecinis-muzikinis ansamblukas „Šėpa“ (R. Kašėta, M. Mockevičius, G. Stepanavičius, D. Snarskis, K. Jušinskas) ir Alytaus miesto teatro aktoriai (O. Gudaitytė, V. Vaškis, E. Jasinskaitė-Salickienė).

NUOG PESCIVALIO VARTU:

- 15.30 Akskūrsija po Lietuvos totorių liaudies buities muziejų ir totorių kulinarinio paveldo pakaštavojimas „Kap totoriai Dzūkijon gyveno?“. Veda muziejaus inkūrėja Liusia Gaidukevičienė.

ŽINIŲ SALUKĖN:

- 16.00 Paskaita „Tarmė ir literatūra. V. Krėvės atvejis“. Skaito Asta Leskauskaitė (Lietuvių kalbos inscitutas).

SCENON (O JEI LIS LIETULIS, TAI ŽINIŲ SALUKĖN):

- 17.00 Diskusija „Užaiyvys Dzūkijos kaiman vietos bendruomenės akim: amžinai svecimas, ar būsimas viecinis?“. Dalyvauna Asta Skujytė-Razmienė, Henrikas Gudavičius, Algimantas Černiauskas, Onutė Grigaitė, Evelina Buržinskienė, Jurgita Keršienė ir Guostė Marija Norkūnaitė-Krupavičienė. Diskusijų moderuoja Marius Eidukonis.

ŽINIŲ SALUKĖN:

- 18.30 Paskaita „Galios pasauliai V. Krėvės kūrinuose“. Skaito Regimantas Tamošaitis (Vylniaus universitetas).
- 19.15 Pyl'mas „Daivų keliais“ pagal V. Krėvės-Mickevičiaus „Pratjekabuda“. Pristato rež. Gediminas Sederevičius ir Vladas Turčinavičius (V. Krėvės-Mickevičiaus memorialinis butas-muziejus).

SCENON:

- 20.00 Vaidzinimas „Raganius“ (rež. D. Kimantaitė). Vaidzina Alytaus miesto teatras.

APLINK VUGNEŽI PO DANGUM:

- 21.30 Pasdainavimai prieg laužuko. Dainas veda Vylniaus m. pol'kl'oro ansambliai „Laukis“ (vad. L. Šarkaitė-Viluma), „Mindrė“ (vad. R. Ambrazevičius), „Varangė“ (vad. Varsa Liutkutė-Zakarienė).

PIEVUKĖN PRIEG SCENOS:

- 22.30 Vakaruška. Grajina Vylniaus m. pol'kl'oro ansambliai „Laukis“ (vad. L. Šarkaitė-Viluma), „Mindrė“ (vad. R. Ambrazevičius) ir eksperimentinė tradicinių šokių muzikos grupė „Robakšai“.
- 00.30 Žvaigždukių dabojimas su Dainium Kučinsku.

NEDĖLIA

LIEPOS 17 D.

PARODOS:

- 10.00–17.00 Alytaus kraštocyros muziejaus paroda „Dzūkų divonai“ (Žinių salukėn).
- 10.00–14.00 Patograpų Artūro Morozovo ir Tado Kazakevičiaus paroda „Sekma diena“ (Subartonių bendruomenės namuos).
- 11.00–16.00 Meninykių Karolinos Žernytės, Šarūnės Pečiukonytės, Saulės Norkutės paroda „Lavkė. Begalinė ekspedicija“ (pescivalio kieman prieg šul'nėlio).

VAIKŲ KIEMUKO PROGRAMA:

- 10.00 Senoviški dzūkiški žaidzimai. Veda Merkinės jaunimo etnokultūros klubas „Kukumbalis“.
- 11.00 Paišymas an veidelių. Paišo „Čiulba ulba“ savanoriai.
- 13.00 Paukštukų ir saulukių iš šiaudų rišimas. Veda Lina Žaliauskienė.
- 14.30–16.30 Baigiamasis pescivalio žygis „Vincuko užuolas“. Veda „Čiulba ulba“ savanoriai.

PAGRINDZINĖ PROGRAMA:

NUOG PESCIVALIO VARTŲ:

- 08.00–11.00 Žygis „Vinco Krėvės gamtos pasaulis“. Veda Žygmantas Buržinskas (Merkinės krašto muziejus) ir Mindaugas Lapelė.

AMATŲ KIEMAN:

- 10.00–13.00 **Rinkis mokytojų ir pamiklyk rankelas!**
- ✦ Juodosios keramikos dyrbtuvės. Veda Petras Pretkelis.
 - ✦ Kamandzinis gelažies kalimas. Mokina Matas Bodrijė, Tomas Pacaitis.
 - ✦ Žvakių tėjimas an lanko. Mokina Laima Saviščevienė.
 - ✦ Rinkcinių juostų audzimas. Mokina Martyna Krikštolaitytė.
 - ✦ Širšuonų (šiaudzinių sodų) rišimas. Mokina Lina Žaliauskienė.
 - ✦ Karpinių iš popieriaus dyrbtuvės „Gyvybės medis“. Veda Diana Lukošūnaitė.
- In šitus mokymus registruokis Vartuose!**
- ✦ Pincinių iš vytelių pynimas (III/III). Mokina Virginija ir Dainius Sebestinai.

- 10.00–13.00 ♣ Audzimo dyrbtuvės (III/III) „Kap stovai parėdzyci, tai kožna varlė audėja“. Mokina Mindaugas Rasimavičius.
♣ Dažymo augalais dyrbtuvės „Mėlynai dažancys augalai“. Mokina Raminta Beržanskytė.

PESCIVALIO KIEMAN, PRIEG ŠULNĖLIO:

- 11.00 Interakcyvios parodos „Lavkė. Begalinė ekspedicija“ atdarymas. Pristato parodos autorės Karolina Žernytė, Šarūnė Pečiukonytė ir Saulė Norkutė.

SCENON:

- 11.30 Subartonių krašto dainų koncertas. Dalyvauna Merkinės jaunimo etnokultūros klubas „Kukumbalis“ (vad. R. ir V. Černiauskai), Merkinės kultūros centro pol'kl'oro ansamblis „Kukalis“ (vad. L. Jakštienė), Vylniaus m. pol'kl'oro ansambliai: „Laukis“ (vad. L. Šarkaitė-Viluma), „Mindrė“ (vad. R. Ambrazevičius), „Ratilio“ (vad. M. Ričkutė ir K. Aponavičiūtė), „Varangė“ (vad. V. Liutkutė-Zakarienė), kūrybinio pol'kl'oro grupė „Dainaviai“ (vad. D. Steponavičienė), Vera Venckūnaitė-Čepulienė, Eglė ir Rokas Kašėtos ir kici.

ŽINIŲ SALUKĖN:

- 13.00 Paskaita „Kap V. Krėvė sukūrė Šarūno – Dainavos kunigaikščio – naracyvų?“. Skaito Vilma Daugirdaitė (Lietuvių literatūros ir tautosakos inscirtas).

PESCIVALIO KIEMAN IR SCENON:

- 14.00 Muzikinis gatvės vaidzinimas „Gekumen“ (rež. A. Schvarzstein). Vaidzina Senųjų menų studzija.

ŽINIŲ SALUKĖN:

- 15.15 Paskaita „Kuom ypacynga ir vercynga tradicinė Merkinės krašto kaimų arkitektūra?“. Skaito Rasa Bertašiūtė (Lietuvos liaudies buicies muziejus).

TERPU LANGŲ:

- 16.15 Šiuolaikinio šokio vaizdinimas-perpormansas „Dzūkija, katros nebebus“ (rež. Petras Lisauskas, muz. komp. Toma Čepaitė). Kūno buvimas – P. Lisauskas, muzikos vyksmas – T. Čepaitė.

1. DĒKUI MOTULAI, MIELAI ŠIRDELAI

Dē-kui mo-tu - la - i miel-lai šir-de-lai, kų ma-ni ja - u-nų va-lioj au-gi-nai.

Dēkui motulai,
Mielai širdelai,
: Kų mani jaunų
Valioj auginai. :

Valioj auginai,
Ylgai migdzinai,
: Ik pusrytėlių
Nepribudzinai. .:

Oi cik nedėkui
Mielai motulai,
: Kų mani jaunų
Toli nudavei. :

Už šimto mylių,
Už žalių girių,
: Už žalių girių,
Už jūrių marių. :

Pabuvau metus,
Pabuvau kitus,
: - Laiskia, berneli,
Pas mocinėtj. :

- Mergela mano,
Jaunoji mano,
: Kap tu nuaisi
Pas mocinėtj? :

- Per žalias girias
Geguži tėksiu,
: Per jūres marias
Anteti plauksiu. :

3.01 KALNAI, KALNAI, KALNELIAI AUKŠČIAUSI

Oi kalnai, kalnai,
Kalneliai aukščiausi,
O an tų kalnelių
Bajorai žydė(jo).

Vai ko tu tep verki,
Jauna mergužėla,
Vai ko želavoji,
Jauna mergužė(la)?

- Oi, ponai, ponai,
Ponai jenerolai,
Oi nor man atsiųsi
Du šimtu žiaunie(rų),

O an tų kalnelių
Bajorai žydėjo,
Tį jauna mergetė
Šyvų žirgų ga(nė).

- Vai ko man neverkcia
Ir nebėdavocia,
Išjojo bernelis
Vainon⁶ vajavo(cia)?

Oi nor man atsiųsi
Du šimtu žiaunierų,
Du šimtų žiaunierų,
Šimtų kavalie(rų),

Tį jauna mergetė
Šyvų žirgų ganė,
O ir ganydama
Labai gailiai ver(kė).

Išjojo bernelis
Vainon vajavocia,
Paliko mergetį
Anta rūpestė(lių).

Nebuvo ir nebus
Kap mano bernelis,
Veidelių⁹ raudonų,
Plaukelių gelto(nų).

O ir ganydama
Labai gailiai verkė,
Ajo mergužėtė
Kelaliu verkda(ma).

- Cyték, mergužėla,
Balta lelijėla,
Tai aš tau atsiųsiu
Du šimtu žiaunie(rų)⁸,

Veidelių raudonų,
Plaukelių geltonų,
O jo razumėlis
Už visų dzidziau(sias).

Ajo mergužėtė
Kelaliu verkdamą,
Ir suciko pony,
Pony jenero(lų)⁵.

Tai aš tau atsiųsiu
Du šimtu žiaunierų,
Du šimtu žiaunierų,
Šimtų kavalie(rų).

O jo razumėlis¹⁰
Už visų dzidžiausias,
Jo krasnas¹¹ stogelis¹²
Už visų dzidziau(sias).

Klausė pas jų ponas,
Ponas jenerolas:
- Vai ko tu tep verki,
Jauna mergužė(la)?

⁵ Jenerolas - generolas.

⁶ Vaina - karas.

⁷ Vajavoc - kariauti.

⁸ Žiaunierus - kareivis.

⁹ Veideliai - skruosteliai.

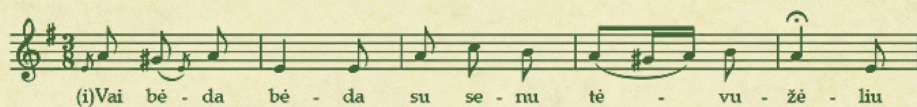
¹⁰ Razumėlis - protelis.

¹¹ Krasnas - gražus, raudonas.

¹² Stogelis - sudėjimas, ūgīs.

4. VAI BĒDA BĒDA SU SENU TĒVUŽĒLIU

Vai bēda bēda
Su senu tēvužēliu,
Nevelina¹³ imc
Vargdzienēs mergužē(tēs).

Vargo mergetē
Kalnelius pasbēgiojo,
Bagočiaus dukrē
Klonetēn pastovē(jo).

Nevalina imc
Vargdzienēs mergužētēs,
Liepē ieškocia
Bagočiaus¹⁴ dukružē(tēs).

Vargo mergetē
Maldama tai dainuoja,
Bagočiaus dukrē
Gutēdama dejuo(ja).

Vargo mergetē
Pabarēm¹⁵ rugius pjauna,
Bagočiaus dukrē
Karčiamētēje ge(ria).

Aš palūkēsiu
Dzvejis trajis metelius,
Tegu išeina
Bagočiaus dukružē(tē).

Vargo mergetē
Penkias kapas¹⁶ supjovē,
Bagočiaus dukrē
Penkis rublius pragē(rē).

Tegu išeina
Bagočiaus dukružētē,
Tai aš pajimsiu
Vargdzienj mergužē(tj).

¹³ Nevelyc – neleisti, drausti.

¹⁴ Bagočius – turtuolis.

¹⁵ Pabarē – vieta palei pjaunamų javų barą. Baras – vienu kartu užimamas lauko ruožas dirbant.

¹⁶ Kapa – guba, sustatytų javų pėdų kupeta.

5. GĖRIAU DZIENĖLĖ, TAMSIŲ NAKTĖLĖ

Gė - riau dzie - ne - li, ta - m - sių na - k - te - li,
po ma - nim žir - ge - lis ne - nus - to - vė - jo, vė(jo).

Gėriau dieną,
Tamsių naktelė,
: Po manim žirgelis
Nenustovėjo. :

– Mergela mano,
Jaunoji mano,
: Mergela jaunoji,
Kodėl' neži(nai)? :

Nenustovėjo,
Tai šokinėjo,
: O mano mergetė
Miego norėjo. :

– Benelia mano,
Raitelia mano,
: Bernelia raitelia,
Daug skolos turi. :

Miego norėjo,
Kai linkė¹⁷ linko,
: Kap žalia rūtetė
Vėjo pučia(ma). :

– Mergela mano,
Jaunoji mano,
: Mergela jaunoji,
Aš išmokėsiu. :

– Mergela mano,
Jaunoji mano,
Mergela jaunoji,
Ar aisi už manį,
Mergela jaunoji,
Ar būsi ma(no)?

Nei auksinaiciais,
Nei dešimtokaiciais,
: Mergela jaunoji,
Cik Tolieraiciais¹⁸. :

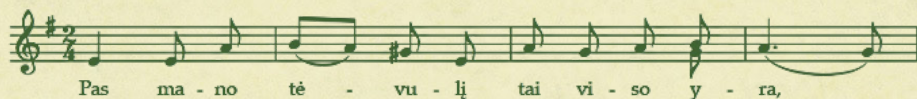
Benelia mano,
Raitelia mano,
: Bernelia raitelia,
Nieko neži(nau). :

¹⁷ Linkė – juosmuo, įlinkimas.

¹⁸ Tolieraicis, Tolieris – Taleris. Abiejų Tautų Respublikos piniginis vienetas ir sidabrinė moneta, naudota 1533-1795 m.

6. PAS MANO TĒVULĪ TAI VIŠO YRA

Pas mano tēvulj
Tai višo yra,
Pas mano tēvulj
Kruopu, da myltu.

- Aglala, aglala,
Kodēl' tu žalia?
- Per tai aš žalia,
Kū arci pieva.

Per Senus Trakelius
Vanduoju netekėj,
Tėvulis motuėj
Nevierniai²¹ mytėj.

Pas mano tēvulj
Kruopu, da myltu,
Privirsim kruopeliu,
Priskepsim duonos.

Per tai aš žalia,
Kū arci pieva,
Atjojo kupciukai²⁰
Iš Senų Traku.

Tėvulis motuėj
Nevierniai mytėj,
Vyresnį dukratį
Zaniekavoj²².

Privirsim kruopeliu,
Priskepsim duonos,
Sudėsime po pinigį,
Nuspirksim vynu.

Atjojo kupciukai
Iš Senų Traku,
Kirto aglatį
Iš pacių šaknų.

Vyresnį dukratį
Zaniekavoj,
Jaunesnį dukratį
Žmoniese laido.

Sudėsime po pinigį,
Nuspirksim vynu,
Išgersim po čerketį,
Veseli¹⁹ būsim.

Kirto aglatį
Iš pacių šaknų,
Darė padarė
Du nauju laivu.

Jaunesnį dukratį
Vanduoju nešė,
Tėvulio, motutės
Rankelas prausė.

Išgersim po čerketį,
Veseli būsim,
Išgersim po antrųjų,
Gražiai giedosim.

Du nauju laivu,
O tercių irklų,
Ir nusiųrė
In Senus Trakus.

¹⁹ Veselas - linksmas.

²⁰ Kupciukas, kupcius - pirklys.

²² Niekavoc - nevertinti, laikyti už

²¹ Neviernas - neištikimas, netikras, melagingas. nieką, laikyti niekam tikusiu.

7. DEGA UGNĖ UŽ AŽERO

: Dega ugnė
Už ažero, :
Aš neragiu
Už aše(ų).

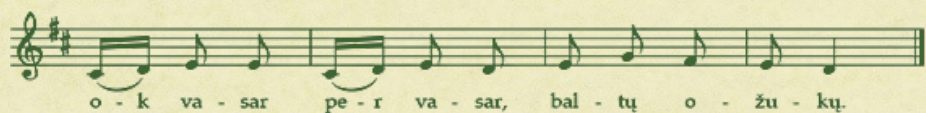
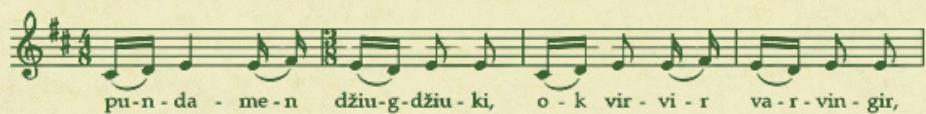
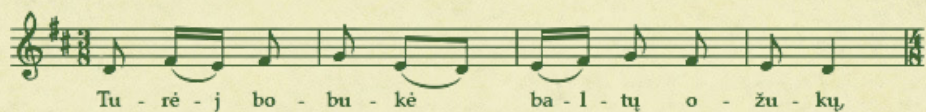
: Lakia ugnės
Kibirkštėtės,
Mano jaunos
Ašerėtės).

: Kibirkštėtės
Palei dangų, :
Ašerėtės
Per veide(lj).

: Sunku lauku
Be akmenio, :
Tep man jaunai
Be tėvu(lio).

8. TURĖJ BOBUTĖ BALTŲ OŽUKŲ

Turėj bobukė baltų ožukų,
Pundamen džiugdžiuki,
Ok vir vir varvingir,
Ok vasar pervasar, baltų ožukų.

O jį nuvedė an kermošėlio²³,
Pundamen džiugdžiuki,
Ok virvir varvingir,
Ok vasar pervasar, an kermošėlio.

O ir pririšo in vežimėlj,

Paci nuvejo an kermošėlio,

Ataj bobukė - nėra ožuko,

Aina bobukė keliu verkdama,

Susciko bobukė tris vilkus
pilkus:

- Vai jūs, vilkeliai, gražūs pilkieji,

Ar jūs nematėt mano ožuko?

- Aikia, bobula, aukštan kalnelin,

Tai tu tį rasi savo ožukų,

An kalno ragai, po kalnu - nagai.

Nuvej bobukė rugelių pjaucia,

Supjovė bobukė tris kapas rugių,

Padarė bobukė saldų midulį,

Suprašė bobukė visų paukštelių,

Ciktai neprašė vienos petėdos,

Ataj petėda ir neprašyta,

Užsėdo už stalo ir neprašyta,

Išvedė žvirblukas petėdų tanciu²⁴,

Numynė žvirblukas petėdai kojų,

Nuėkė petėda greitai an provos²⁵,

Atėkė žvirblukas greitai an tvoros,

Petėda žvirbuku žodžj kalbėjo,

Žvirblukas petėdai kuolu žadėjo.

²³ Kermošius - turgus, mugė, atlaidai.

²⁴ Tancius - šokis.

²⁵ Prova - bylinėjimasis, ginčas.

9. TAI PAS MANO TĒVULI

Tai pas ma - no tē - vu - li trys so - de - liai
 vyš - ne - liu, tai pa - sē - dē - sim, gra - žiai paš - ne -
 kē - sim, su gi - mi - nē - lēm³ sa - vo.

Tai pas mano tēvulj
 Trys sodeliai vyšneliuj,
 Tai pasēdēsīm, gražiai
 pašnekēsīm
 Su giminētēm savo.

Už kecvirto stalalio
 Sēdzi mano sesutē,
 Tai pasēdēsīm, gražiai
 pašnekēsīm
 Su giminētēm savo.

Oi už pyrmo stalalio
 Sēdzi mano tēvulis,
 Tai pasēdēsīm, gražiai
 pašnekēsīm
 Su giminētēm savo.

Oi už penkto stalalio
 Sēdzi mano susiedai²⁶,
 Tai pasēdēsīm, gražiai
 pašnekēsīm
 Su giminētēm savo.

Oi už antro stalalio
 Sēdzi mano motutē,
 Tai pasēdēsīm, gražiai
 pašnekēsīm
 Su giminētēm savo.

Oi už tracio stalalio
 Sēdzi mano brolalis,
 Tai pasēdēsīm, gražiai
 pašnekēsīm
 Su giminētēm savo.

²⁶ Susiedas - kaimynas.

KNYGUTĖN INDĖTŲ DAINŲ METRIKOS IR PASTABOS:

1. Dėkui motulai, mielai širdelai.

Padainavo KAROLINA LEPEŠKIENĖ (Lapinskaitė), 70 m., g. Raitininkų k., Merkinės vls., Varėnos r., gyv. Subartonyse, Merkinės vls., Varėnos r.
1967 m. užrašė D. Krištopaitė, S. Beržinis, D. Gaidytė.
LTR 3922(283) – žodžiai, LTR 3922(283) – mel'odija; LTRF mg. 910(56).

Visas kitas dainas, katras indėjom šiton knygetėn (nr. 2-9), padainavo MORTA JOVAIŠIENĖ (Juknevičiūtė), 67 m., ir IEVA MILIENĖ (Jovaišaitė), 30 m., gyv. Subartonyse, Merkinės vls., Alytaus apskr. Jas 1936 m. Subartonyse inrašė Z. Slaviūnas.

2. Oi pūtė pūtė šiaurus vėjalis

1936 m. žodžius užrašė L. Kalvelis. Mel'odijų šipravo J. Jurga.
LTR 919 (20) – žodžiai, LTR 2755 (71) – mel'odija; LTRF pl. 480 (10).

3. Oi kalnai, kalnai, kalneliai aukščiausi

1935 m. žodžius užrašė A. Navarackas. Mel'odijų šipravo J. Čiurlionytė.
LTR 726 (175) – žodžiai, LTR 2841 (56) – mel'odija; LTRF pl. 470 (02).

4. Vai bėda bėda su senu tėvužėliu

1935 m. žodžius užrašė A. Navarackas. Mel'odijų šipravo J. Jurga.
LTR 726 (193) – žodžiai, LTR 2713 (14) – mel'odija; LTRF pl. 472 (02).

5. Gėriau dzienetj, tamsių naktejtj

1935 m. žodžius užrašė A. Navarackas. Mel'odijų šipravo J. Jurga.
LTR 726 (276) – žodžiai, LTR 2755 (56) – mel'odija; LTRF pl. 479 (03).

6. Pas mano tėvulj tai viso yra

1935 m. žodžius užrašė A. Navarackas. Mel'odijų šipravo J. Jurga.
LTR 726 (255) – žodžiai, LTR 2755 (38) – mel'odija; LTRF pl. 477 (03).

7. Dega ugnė už ažero

Melodijų šipravo J. Jurga.
LTR 4405 (221) – žodžiai, LTR 2755 (88) – mel'odija; LTRF pl. 484 (01).

8. Turėj bobukė baltų ožukų

1935 m. žodžius užrašė A. Navarackas. Mel'odijų šipravo B. Uginčius.
LTR 726 (178) – žodžiai, LTR 2925 (128) – mel'odija; LTRF pl. 470 (04).

9. Tai pas mano tėvulj

1935 m. žodžius užrašė A. Navarackas. Mel'odijų šipravo J. Jurga.

2022 m. dainų nr. 1-8 mel'odijas dar rozų šipravo Agnietė Baltramonaitytė ir Eglė Kašėtienė, o Agnietė navet ir natelas pragramu surinko. Dainos nr. 9 mel'odijų šipravo Andrius Morkūnas. Dainų žodžius sucikslino beigtj dzūkiškoss šnektos gražumų palei arkyvinius šito kaimo dainų inrašus jiem pargružino Eglė Kašėtienė.

Subartonių dainų inrašus ir rankraščius šėnavoja Lietuvių literatūros ir tautosakos insci-tuto Lietuvių tautosakos arkyvas beigtj Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Muzikinio pol'k'oro arkyvas. Dėkavojam jiem!

Knygetės dizainų kūrė mūs dailinykė Ada Abromaitytė.

PESCIVALĮ KURIA BEIGI ORGANIZUOJA:

PESCIVALIO SUBARTONYSE NAMAI

PESCIVALIO DRAUGAIČIAI:

Lietuvos totorių buities muziejus, Subartonių kaimo bendruomenė, asociacija Dzūkų kultūros draugė, UAB Medžio simfonija, UAB Log Forest, MB MMŪ.

ŽINELAS MUM SKLEISC PAMAČINA:

PESCIVALĮ REMIA:

ir geros valios žmonys!

Vincas Krėvė-Mickevičius
(1882-1954)